

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
103795-100616-DMO

Bijlagen
1

Uw brief
20 juli 2012

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 5 oktober 2012
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het Kamerlid Leijten (SP) over
Vragen over mantelzorgers die zorgen in instellingen (2012Z14656).

Hoogachtend,
de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

mw. drs. M.L.L.E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner

Antwoorden op kamervragen van het Kamerlid Leijten (SP) over Vragen over mantelzorgers die zorgen in instellingen.
(2012Z14656)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het artikel "Merendeel mantelzorgers zorgt ook in verpleeghuis"? Wilt u uw antwoord toelichten?

Vraag 2

Wat vindt u van de meldactie van Mezzo, de Landelijke Vereniging voor Mantelzorgers en Vrijwilligerszorg en wilt u ingaan op de resultaten van deze meldactie?

Vraag 3

Deelt u de mening dat de resultaten van de meldactie schokkend zijn en bent u bereid een landelijk onderzoek in te stellen naar mantelzorgers die zorgtaken moeten doorzetten in zorginstellingen?

Vraag 5

Vindt u het verantwoord dat mantelzorgers zich verplicht voelen om zorgtaken te vervullen als wassen, douchen, toiletgang, eten en drinken en zelfs medicijnen geven aan hun naaste in een zorginstelling? Wilt u uw antwoord toelichten?

Antwoord vraag 1, 2, 3 en 5

Ik ben een warm voorstander van (het bevorderen van) een grotere betrokkenheid van familie bij de ondersteuning van bewoners van zorginstellingen. De inbreng van familie en mantelzorgers is altijd vrijwillig en in aanvulling op de basiszorg. Zij voegen extra kwaliteit van leven toe. Veel mantelzorgers hebben bepaalde taken in de thuissituatie al op zich genomen en willen dat graag ook blijven doen in het verpleeghuis. Ik betreur dat er blijkbaar mantelzorgers zijn die zich daartoe verplicht voelen. De zorgplanbespreking is daarom bij uitstek een goed moment om expliciet ook over de bijdrage van de familie te spreken en daarover (op basis van vrijwilligheid) afspraken te maken. Om alle betrokkenen (zorgaanbieder, cliënt en familie) duidelijkheid te geven over wederzijdse verwachtingen is het goed om deze afspraken vast te leggen in het zorgplan. Het zorgplan en de daarin gemaakte afspraken over familieparticipatie kunnen regelmatig worden besproken en indien wenselijk worden bijgesteld. Ik neem het signaal dat 37% van de respondenten deze zorg verleent omdat men zich daartoe verplicht voelt serieus evenals het signaal dat 57% van de respondenten dit doet omdat anders hun naaste tekort komt. Ik wil de resultaten van de door Mezzo georganiseerde meldactie overigens ook graag in perspectief plaatsen. Ongeveer 1000 mantelzorgers doen mee aan het mantelzorgpanel van Mezzo. Van deze 1000 mantelzorgers hebben 51 mensen gereageerd op de vragen van Mezzo met betrekking tot hun rol in de zorg voor naasten die in een verpleeghuis verblijven. Het bericht is dus gebaseerd op een beperkte groep mantelzorgers. Ik ga daarom eerst in overleg met ActiZ en Mezzo om een beter beeld van de situatie te krijgen. Op basis van de uitkomsten van dit overleg zal bezien welke vervolgstappen nodig zijn. Ik zie geen aanleiding voor een landelijk onderzoek.

Vraag 4

Wat is uw reactie op het feit dat mantelzorgers zich verplicht voelen om hun zorgtaken door te zetten in een zorginstelling, omdat zij vinden dat hun naaste daar zorg en aandacht tekort komt? Hoe is dit te rijmen met de intensiveringsmiddelen die beschikbaar zijn voor extra personeel?

Vraag 7

Deelt u de vrees van mantelzorgers die zich zorgen maken om in de toekomst ook de gaten op te moeten vullen in zorginstellingen, door verdere bezuinigingen en een tekort aan personeel? Zo ja, hoe gaat u dit voorkomen?

Vraag 6

Wat gebeurt er met bewoners in zorginstellingen die geen mantelzorgers hebben? Ontvangen deze mensen minder zorg dan mensen die wel zorg ontvangen van mantelzorgers? Bent u bereid dit te betrekken in het onderzoek waarom in vraag 3 is gevraagd?

Antwoord 4, 6 en 7

Mantelzorgers zullen nu en in de toekomst niet worden verplicht om basiszorgtaken over te nemen vanwege het gebrek aan personeel. Een verplichting verdraagt zich ook slecht met het wezen van mantelzorg, waarvoor de sociale relatie, de intrinsieke motivatie en vrijwilligheid kenmerkend zijn. De inzet van de extra middelen is juist gericht op het aantrekken van meer personeel. Mensen die geen mantelzorger hebben, ontvangen dezelfde basiszorg als mensen die wel een mantelzorger hebben. De bijdrage van mantelzorgers is altijd in aanvulling op de basiszorg en draagt bij aan het verhogen van het welzijn van bewoners.

Zie verder mijn antwoord op vraag 1, 2 en 3.